

PARTIPROGRAM

Nordre Follo Arbeiderparti

Utkast til partiprogram – presentert for medlemsmøtet 27/8

Innspill til endringer sendes til programkomitéen på mellingsen@gmail.com innen fredag 7/9. Endringene må markeres med linjenummer, være konkrete, og begrunnes. Programkomitéen tar sikte på å sende justert utkast ut til medlemmene innen 18/9. Medlemsmøtet behandler så programmet den 24/9.

Innledning

Vi går spennende tider i møte. Nordre Follo kommune skal bygges med utgangspunkt i det beste fra Ski og Oppegård. Når vi skaper en ny kommune vil Arbeiderpartiet sette fellesskapet først! Vi ønsker en kommune med innbyggere som jobber på samme lag og bygger hverandre opp. Der de som har mye hjelper de som litt mindre. Nordre Follo skal være en kommune for alle.

Vi vil jobbe for en kommune med små økonomiske forskjeller mellom folk, og der alle er like mye verdt, uavhengig av kjønn, etnisitet, alder, legning eller funksjonsnivå.

Den nye kommunen må ta ansvar for fremtidige generasjoner, innen byutvikling, økonomisk styring og kommunens tilbud til innbyggerne. Ikke minst gjelder dette klima- og miljøpolitikken. Vi vil legge FNs bærekraftsmål til grunn for vårt partiprogram i Nordre Follo.

Arbeid til alle er jobb nummer én for Arbeiderpartiet. Vi ønsker en kommune som legger rette for eksisterende næringsliv og gründere. Som tiltrekker seg flere bedrifter og gjør det lett å etablere nye arbeidsplasser. Nordre Follo kommune skal være en god arbeidsgiver for sine ansatte

Nordre Follo kommune skal ha et sterkt lokaldemokrati, og kommunen skal utvikles på innbyggernes premisser. Våre lokalpolitikere skal være tilgjengelige og lette å prate med. Tjenestene må bli minst like gode som de er i Ski og Oppegård, og vi skal jobbe for en politikk som gjør hverdagen enklest mulig.

Våre toppsaker

Vår visjon er at Nordre Follo skal bli Norges beste oppvekstkommune.

Våre viktigste saker er:

- Arbeid til alle er jobb nummer én: Nordre Follo skal være en god arbeidsgiver og skal være en attraktiv kommune å drive næring i

- Flest mulig kommunale stillinger skal lyses ut som faste stillinger. Heltid skal være en rettighet, deltid en mulighet

- 36 - Leksefri skole: Mer pedagogisk leksehjelp i skoletiden – fri på fritiden
- 37 - Nordre Follo skal være en voldtekstfri sone
- 38 - Gratis internett til familier som mottar sosialhjelp
- 39 - Søskenmoderasjon mellom SFO og barnehager
- 40 - vi vil bevare Svartskog som det er, Skotbu skole, helsestasjonen på Langhus og de åpne
- 41 barnehagene
- 42 - bevare 100-metersskogene: Vi vil verne små skogsområder i hele kommunen
- 43 - at ektepar og samboere skal få bo sammen på sykehjem hvis de ønsker det
- 44 - ha en nullvisjon for tap av matjord

45 Nordre Follo – nær og nyskapende

46 Nordre Follo kommune har valgt «nær og nyskapende» som sin visjon. Denne visjonen skal brukes til
47 å sikre at alt vi gjør trekker i samme retning, slik at Nordre Follo blir en forutsigbar kommune som
48 folk kan stole på.

49 Innbyggerne, politikerne og de ansatte skal sammen fylle visjonen med konkret innhold de neste
50 årene. Arbeiderpartiet har følgende utgangspunkt:

51 Nordre Follo kommune skal være nær og nyskapende gjennom:

- 52 - et sterkt lokaldemokrati der flest mulig av kommunens innbyggere engasjerer seg i det som skjer i
- 53 kommunen
- 54 - at kommunen skal få bedre digitale løsninger som alle kan bruke, uavhengig av hvor du befinner
- 55 deg.
- 56 - å være lett tilgjengelig. Kommunen skal svare på telefonen, har gode nettsider og oppdatere sosiale
- 57 medier med forståelig og relevant innhold
- 58 - å bruke et språk som folk forstår
- 59 - å ivareta de lokale tjenestene
- 60 - at alle skal ha krav på barnehageplass nær der du bor
- 61 - å være attraktivt for nye og gamle bedrifter
- 62 - teste ut 6-timers arbeidsdag innen helse og omsorg
- 63 - Etablere et gründerkontor hvor nye bedrifter kan gro
- 64 - Styrke på hjemmetjenesten og tilby gratis trygghetsalarm
- 65 - kjøpe plass til kommunale tjenester som for eksempel hjemmetjenesten i større
- 66 utbyggingsprosjekter
- 67 - satse på faste heltidsstillinger og faste vikarer i eldreomsorgen, slik at brukerne får færrest mulig
- 68 personer å forholde seg til
- 69 - teste ut en ordning der brukerne av hjemmetjenestene får én fast kontaktperson i kommunen

- 70 - alle nye løsninger skal være tilgjengelig for alle gjennom universell utforming
- 71 - at kommunens politiske møter skal være offentlig tilgjengelig for alle. Møtene bør holdes i rom som
- 72 er tilgjengelig for alle, og møtedeltakerne skal bruke mikrofon. Møtene skal overføres på
- 73 kommunens nett-tv
- 74 - ha gode kommunale nettsider med god informasjon om pågående prosjekter og lett tilgang på
- 75 politiske sakspapirer
- 76 - Ski og Oppegårds gamle politiske vedtak og sakspapirer gjøres lett tilgjengelig og postlister holdes
- 77 åpne uten tidsbregensinger
- 78 - utvikle Nordre Follo som en attraktiv studentby, med korte kollektivavstander til NMBU, Høgskolen
- 79 i Østfold, Universitetet og OsloMet. Her bør det bygges studentboliger
- 80 - Nye idretts- og kulturanlegg skal legges til tettstedene.
- 81 - Godt og tett samarbeid med lag og foreninger

82

83 Samfunn

- 84 Vi ønsker å bygge et godt samfunn i Nordre Follo. Vi vil ha en kommune der by og land går hånd i
- 85 hånd, der det er plass til alle og som gjør det lett å møtes på tvers av ulike livssituasjoner. Alle skal
- 86 med!
- 87 - skape gode møteplasser mellom mennesker og generasjoner, for eksempel ved å bygge barnehager
- 88 og eldresenter på samme sted
- 89 - etablere flere innfartsparkeringsplasser, slik at folk ikke skal trenge å kjøre inn til Oslo
- 90 - bevare 100-metersskogene: Vi vil verne små skogsområder i hele kommunen
- 91 - finne en løsning for gravplass med minnelund på Langhus
- 92 - skape bysentrum med minst mulig reklame
- 93 -forby reklame med retusjerte fotomodeller
- 94 - etablere et livssynsnøytralt seremonirom i kommunen
- 95 - at det skal etableres et felles krematorium i Follo
- 96 - at Nordre Follo skal være en ledende kommune på beredskap og befolkningsvarsling
- 97 - å ta i bruk hele kommunen, og satse på at de små tettstedene får en god utvikling
- 98 - ta i bruk ny teknologi, spesielt innen helse- og omsorgstjenestene
- 99 - bruke kommunens virksomheter og aktiviteter til målrettet integreringsarbeid

100 Byutvikling/Bolig til alle

- 101 Det er mange som ønsker å bo i Nordre Follo kommune, og det er ikke vanskelig å forstå. Vi har
- 102 flotte lokalsamfunn, gode kommunale tjenester og lett tilgang på natur. Vi er utenfor storbyen, men
- 103 akkurat passe nært. Du kan velge om du vil bo landlig eller urbant. Toget gjør at det går raskt å
- 104 komme seg inn til Norges største arbeidsmarked. Når Follobanen er ferdig, vil enda flere ønske å

flytte hit. Nordre Follo står overfor vekst og endringer. Det må vi takle samtidig som vi tar vare på det vi har – gode lokalsamfunn og nærhet til både storbyen og marka. For en kommune i vekst blir det ekstra viktig å satse på boligsosiale arbeidet, slik at alle skal kunne bo trygt og godt i kommunen.

Arbeiderpartiet vil:

- kreve forskjellige boligtyper, slik at det er plass til alle typer familier
- ha effektiv, rask og positiv saksbehandling i kommunen og letevinte, digitale løsninger
- prioritere boligutvikling og nye skoler og barnehager tett på togstasjonene og større bussterminaler
- si nei til å bygge ut Svartskog og Taraldrud
- at også de mindre tettstedene våre må videreutvikles, slik at de fortsetter å være bærekraftige lokalsamfunn
- vedta en sentrumsplan for Siggerud og gjennomføre utbyggingen av SI1-feltet
- ha en reel nysatsning på sosial boligbygging, der vi bygger et variert tilbud av ulike boligtyper. De delene av kommunens som jobber med dette må samarbeide bedre, slik at flest mulig skal klare seg i egen bolig
- Gjøre det attraktivt å etablere borettslag i kommunen. Vi vil arbeide for at nabotomten til Opegård rådhus etableres som et borettslag.
- prioritere trygghet og stabilitet for barnefamilier i kommunale boliger, og ha familievennlige kommunale boliger som sikrer barn trygge og tilfredsstillende oppvekstvilkår
- at nye boliger bygges på en skånsom måte mot grensene til etablerte boligfelt, skoler og barnehager
- at nye boliger bygges for fremtidens transportmåter, med ladepunkter for elbil, elsykkel og parkeringsplasser til transportsykler og bilkollektiv
- at tiden for nye parkeringsanlegg på bakkeplan er over både for private anlegg, offentlige anlegg og innfartsparkeringer. Nye parkeringsanlegg skal hovedsakelig etableres i parkeringskjellere
- ta vare på parkområdene i Ski og Kolbotn. Westraatparken utvides nordover mot kapelldammen.
- Utvikle gode sentrumsområder med gode funksjoner i Ski og Kolbotn sentrum
- beholde skogen som rekreasjon og innfart til Marka.

Næringsliv/Arbeidslivet

Arbeid til alle er jobb nummer én for Arbeiderpartiet. Innbyggerne våre skal ha en trygg arbeidshverdag å gå til. Vi ønsker et godt samarbeid med næringslivet i Nordre Follo slik at dagens næringsliv kan videreutvikle seg og at det blir attraktivt for nye bedrifter å etablere seg. Vi vil også jobbe for å få flere offentlige bedrifter i området.

Arbeiderpartiet vil:

- ha en parkeringspolitikk som tilrettelegger for at håndverkere kan få gjort jobben sin, og sikre at håndverkere har nok næringslokaler tilgjengelig

- 141 - åpne Buåsen for næringsvirksomhet
- 142 - sette krav om utadrettet næringsvirksomhet i første etasje i Ski og Kolbotn sentrum
- 143 - ha gode leveringspunkter for netthandel
- 144 - etablere et gründerfelleskap hvor nye bedrifter kan få hjelp til å gro
- 145 - gi utviklingsmidler til grønne innovasjonsprosjekter
- 146 - Arbeide målettet for å bekjempe arbeidslivskriminalitet
- 147 - at landbruket fortsatt skal være en av de viktige næringene i Nordre Follo, blant annet gjennom
- 148 nullvisjon for tap av matjord og å være positivt innstilt til modernisering og utvikling av landbruket
- 149 som arbeidsplass
- 150 - at kommunale virksomheter bruker til arbeidspraksis, særlig for innvandrerkvinner
- 151 - ha et godt voksenopplæringstilbud
- 152 - beholde dagens regelverk for søndagsåpne butikker
- 153 - samarbeide med de andre Follokommunene om å utvikle Follo til en tydeligere reiselivdestinasjon
- 154 - få flere mennesker med nedsatt funksjonsevne ut i arbeid

155

156 Kommunen som arbeidsplass

157 Kommunens ansatte gjør en viktig innsats for at du og jeg skal få høy kvalitet på de kommunale
158 tjenestene. De siste årene har de også gjort en fabelaktig innsats for at Ski og Oppegård skal klare å
159 yte like gode tjenester fra første dag i Nordre Follo. Vi forventer mye av de ansatte. Til gjengjeld skal
160 de ansatte kunne forvente en trygg og god arbeidsplass der de får brukt og videreutviklet sin
161 kompetanse.

162 Arbeiderpartiet vil:

- 163 - fortsette den gode kontakten med de tillitsvalgte om de ansattes arbeidshverdag
- 164 - kjempe for likestilling blant de kommunalt ansatte, og sikre likt lønn for likt arbeid
- 165 - at kommunens ansatte skal prate godt norsk og bruke et klart og enkelt språk som folk forstår
- 166 - at flest mulig av stillingene som lyses ut skal være faste heltidsstillinger. De som jobber deltid i dag
- 167 bør få muligheten til å jobbe heltid. I Nordre Follo kommune skal heltidsarbeid være en rett og
- 168 deltidsarbeid en mulighet
- 169 - redusere sykefraværet i god dialog med de ansatte og med tett oppfølging av de sykemeldte
- 170 - redusere bruken av langtidsvakter
- 171 - teste ut 6-timers arbeidsdag innen helse og omsorg
- 172 - innføre en felles vikarpool for kommunens tjenester, slik at virksomhetene får stabil tilgang på
- 173 kvalifiserte vikarer og de som jobber som vikarer får tryggere arbeidsforhold

- 174 - innføre klare regler om utestengelse fra framtidige og pågående oppdrag ved alvorlig brudd på
- 175 innkjøpsavtale eller arbeidsmiljøloven
- 176 - ved å være positive og fleksible overfor de ansatte som ønsker mer videre- og etterutdanning, med
- 177 målsetning om livslang læring
- 178 - at barnevernstjenesten har nok ansatte saksbehandlere og kan ha færre saker per saksbehandler
- 179 - at eldre ansatte får relevante oppgaver og får brukt sin kompetanse hele karriere. De som ønsker
- 180 det, skal kunne stå i arbeid lengre
- 181 - forebygge arbeidslivskriminalitet ved å innføre Oslo- eller Telemarksmodellen for et seriøst og
- 182 anstendig arbeidsliv
- 183 - at alle kommunens kontrakter stiller krav til gode lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår

184

185 En spennende ungdomstid

- 186 Nordre Follo skal være en god kommune for ungdom. Vi skal skape gode muligheter for en
- 187 meningsfull fritid, enten det er organiserte eller uorganiserte aktiviteter. Ungdommen ser verden på
- 188 en helt spesiell måte. Vi må derfor sørge for at ungdommens stemme blir tydelig i den nye
- 189 kommune.
- 190 - bedre tilbudet innenfor ungdomspsykiatrien, og etablere nettverkløsninger for disse, med
 - 191 oppfølging også etter fylte 18 år
 - 192 - ansette flere lærlinger i kommunale virksomheter, og sette bruk av lærlinger som krav ved anbud
 - 193 - forebygge frafall i skolen, gjennom å styrke den praktiske undervisningen på ungdomsskoletrinnet
 - 194 - gjøre det lettere å velge utradisjonelle yrkesvalg
 - 195 - ha ungdomsklubb på Langhus
 - 196 - Beholde og utvikle «Hjørnet» på Kolbotn
 - 197 - at Helsestasjon for Ungdom skal være tilgjengelig i hele kommunen.
 - 198 - gi ungdom under 25 år tilgang på gratis, selvbestemt prevensjonsmiddel
 - 199 - tilby tettere oppfølging til rusavhengig ungdom
 - 200 - at barn og unge med funksjonshemning og kronisk sykdom får oppvekstvilkår som gir en god start
 - 201 på resten av livet, med spesialtilpasset og personlige planer og god koordinering mellom kommunale
 - 202 tjenester
 - 203 - teste ordning med ungdomskort på kulturtilbud

204

205 Skole og SFO

- 206 En god skolegang preger resten av livet. Vi vil ha en kunnskapsskole der alle barn tas på alvor – og
- 207 kan lykkes. I Nordre Follo skal vi ha en grunnskole med god lærertetthet, digitale og moderne
- 208 verktøy og hensiktsmessige læringsmetoder, som er tilpasset hvert enkelt barn. Vi vil også jobbe for

209 et klarere skille mellom skolen og fritiden, for å sikre barn en meningsfull oppvekst med god tid til
210 lek og moro!

211 **Arbeiderpartiet vil:**

- 212 - ha leksefri skole i Nordre Follo med flere timer med pedagogisk leksehjelp på skolen
- 213 - at skolen skal stimulere til at barna leser på fritiden.
- 214 - fjerne tidstyver i skolen, for at lærerne skal få bedre tid til å være lærer
- 215 - innføre forsøk med heldagsskole og gratis skolemåltid
- 216 - at elever som trenger ekstra bistand - faglig eller sosialt – skal få det
- 217 - at elever som trenger ekstra faglige utfordringer skal få det. Vi vil gi elever mulighet til å ta fag på
218 høyere nivå
- 219 - ansette flere lærere. Vi vil ha maksimalt 15 lærere per elev på de fire første klassetrinnene, og
220 maks 20 på de neste seks trinnene
- 221 - at leirskolen skal være reelt gratis for alle, og sikre lik praksis over hele kommunen
- 222 - beholde Skotbu skole
- 223 - videreutvikle og styrke skolehelsetjenesten
- 224 - ha en allmenn- offentlig grunnskoleopplæring. Vi kommer til å stemme nei til å etablere nye private
225 skoler i Nordre Follo
- 226 - ha åpningstider i SFO og barnehager som er tilpasset at vi er en pendlerkommune
- 227 - Fullføre byggingen av Sofiemyr, Kolbotn og Fløysboen nye skoler innenfor vedtatt pris og kvalitet.
228 Også under byggeperioden skal barna tilbys trygge skoleveier og gode lokaler som stimulerer til
229 læring.
- 230 - bygge ny skole i randsonen mellom Langhus og Oppegård.
- 231 - at spesialundervisning tilpasses elevens behov og gis av faglært personell. Vi vil prioritere
232 etterutdanning og kursing av lærere som har elever med funksjonshemning eller kroniske
233 sykdommer.
- 234 - fortsatt si nei til karakterer i barneskolen
- 235 - jobbe aktivt mot mobbing, blant annet med flere miljøarbeidere og tilbud om fritidsaktiviteter på
236 skolen etter skoletid på skoler
- 237 - at alle elever lærer å svømme

238

239 **Barnehage**

240 Det er veldig viktig at barnehagen fungerer godt. Her sender våre aller minste. Barnehage skal være
241 bra for barna og trygt for foreldre i jobb. Barnehager bidrar til likestilling og integrering.

242 **Arbeiderpartiet vil:**

- 243 - at alle skal ha rett til barnehageplass i sin skolekrets
- 244 - unngå for store barnekull på hver avdeling. Vi vil ha begrenset antall barn på hver avdeling og nok
- 245 voksne tilstede
- 246 - ha søskenmoderasjon i barnehagen og mellom SFO og barnehagen
- 247 - at barnehagene skal ha åpningstider som er tilpasset at vi bor i en pendlerkommune
- 248 - gjøre mattilbudet i de kommunale barnehagene likt, med fokus på sunn og god mat. Barna skal få
- 249 delta i matlagingen og lære om sunn mat gjennom måltidene
- 250 - at barnehageutbyggingen i Nordre Follo skal være kommunal
- 251 - ha et tett samarbeid mellom barnehage, hjem, skole, PPT og barnevern
- 252 - beholde og videreutvikle Åpen barnehage-tilbudet i kommunen
- 253 - rekruttere flere faggrupper inn i barnehagene
- 254 - at barnehagene skal tilby barna mange naturopplevelser

255

256 En aktiv alderdom

257 Vi ønsker at alle skal ha en god og aktiv alderdom. I Nordre Follo kan vi skryte av at det finnes en
258 rekke organisasjoner, grupper og enkeltpersoner som gir et rikholdig aktivitetstilbud, enten det
259 påfyll av ny kunnskap, mosjon, temamøter, diskusjon og mer sosiale arrangementer. Dette gjør
260 Nordre Follo til et godt sted å bli gammel. Nordre Follo kommune må legge til rette for at disse
261 aktivitetene skal kunne fortsette og utvikles. Eldre som har lyst til å bidra med noe i samfunnet skal
262 få muligheten til dette. God helse kan være avgjørende for mulighetene til å være aktiv. Vi vil derfor
263 prioritere tiltak som fremmer folkehelsen.

264 Arbeiderpartiet vil:

- 265 - at det bygges flere livsløpsleiligheter, slik at det blir lett for eldre å flytte fra stort til smått
- 266 - ha blandede boligområder, hvor det er plass til sosiale møtepunkter, også mellom generasjonene.
- 267 - legge til rette for organisasjoner som ønsker å bidra med sosiale møteplasser, trimgrupper,
- 268 kulturtiltak osv.
- 269 - avdekke og endre praksis, strukturer og regler som eventuelt hindrer seniorer i å delta i samfunnet
- 270 slik de selv ønsker
- 271 - at eldre som ikke bruker datamaskin så mye, fortsatt får tilgang på viktig informasjon fra
- 272 kommunen.
- 273 - fortsette det viktige arbeidet med fallforebygging
- 274 - at personer over 70 år ikke skal bli aldersdiskriminert fra å ta verv som meddommere i tingretten
- 275 eller lagmannsretten på vegne av kommunen
- 276 - arrangere seniomesser slik at innbyggerne kan bli bedre kjent med de ulike tilbudene og
- 277 organisasjonene.

278

279 God eldreomsorg

280 Det skal være godt å bli gammel i Nordre Follo, også når man har behov for mer hjelp fra
281 kommunen. Arbeiderpartiets mål er at alle skal kunne ha en trygg og god alderdom. Vi ønsker å ha
282 en eldreomsorg der du fortsatt er sjefen over ditt eget liv, og der du skal kunne fortsette bo hjemme
283 så lenge du ønsker.

284

285 **Arbeiderpartiet vil:**

- 286 - ha økt grunnbemanning for å øke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene
- 287 - at folk skal kunne bo hjemme så lenge som mulig, blant annet gjennom økt satsing på
- 288 hjemmetjenestene, gode digitale verktøy og gratis trygghetsalarm
- 289 - teste ut en ordning der brukerne av hjemmetjenestene får én fast kontaktperson i kommunen
- 290 - sikre sykehjemsplass til alle som trenger det
- 291 - at ektepar og samboere skal få bo sammen på sykehjem hvis de ønsker det
- 292 - satse på faste heltidsstillinger og faste vikarer i eldreomsorgen, slik at brukerne får færrest mulig
- 293 personer å forholde seg til
- 294 - ha spredte spisetider på bo- og servicesentrene, og sikre at beboerne får mat utover
- 295 ettermiddagen og kvelden
- 296 - at det skal være lett å forholde seg til kommunen. Språket skal være enkelt å forstå, både muntlig
- 297 og skriftlig, og brukerne skal møte ansatte som kan snakke norsk.
- 298 - ha god dialog med pårørende
- 299 - teste ut eldreboliger med hjemmehjelpsbase i nye boligprosjekter
- 300 - tilby klokke med GPS-sporing til de som ønsker det
- 301 - legge nye bo- og servicesentre sammen med nye barnehager, for å bidra til møter på tvers av
- 302 generasjoner
- 303 - at alle institusjonene har et godt kultur- og fritidstilbud med naturopplevelser og mulighet for
- 304 kontakt med dyr
- 305 - at beboerne på institusjoner får opprettholde sine hobbyer og fritidssysler

306

307 Samferdsel og trafikk

308 Nordre Follo er en pendlerkommune, der folk er avhengig av at trafikken fungerer for at hverdagen
309 skal gå rundt. Stadig flere ønsker å bytte ut bilen med gange, sykkel, buss og tog. Det må være lett å
310 komme seg til og fra kollektivstasjonene våre hele året. Vintervedlikeholdet av veiene må bli bedre.

311

312 **Arbeiderpartiet vil:**

- 313 - at alle skal ha trygg skolevei
- 314 - at gang- og sykkelveier skal kunne brukes hele året, gjennom prioritert snøbrøyting, tidlig
- 315 vårrengjøring og en ekstra feierunde når bladene faller om høsten
- 316 - at vårrengjøringen skal være ferdig til 1. mai
- 317 - Jobbe for å få etablert flere sykkelveier slik at vi får et sammenhengende sykkelveinett gjennom
- 318 hele kommunen
- 319 - at Nordre Follo også få ansvaret (og budsjettmidlene) for vintervedlikeholdet på fylkeskommunale
- 320 veier. Det vil føre til mer effektiv snørydning
- 321 - ha bedre skilting og merking av fotgjengerovergangene, spesielt ved tog og busstasjoner.
- 322 - etablere mer innfartsparkering ved togstasjonene
- 323 - satse videre på el-bysykkelordningen, og oppfordre bedrifter, borettslag og nye boligprosjekter til å
- 324 knytte seg til ordningen
- 325 - fortsette arbeidet for mindre bruk av veisalt på de veiene som kommunen har ansvaret for
- 326 - lage flere snarveier i nærmiljøene, slik at folk skal slippe omveier på vei til buss eller tog
- 327

328 Klima og miljø

- 329 Klimaendringene er vår tids store utfordring med tydelige lokale virkninger. Vi må ta dette på alvor,
- 330 og være beredt til å ta vår del av ansvaret for å snu situasjonen. Det er derfor viktig at Nordre Follo
- 331 tar utgangspunkt i FNs 17 bærekraftsmål i all sin virksomhet.
- 332

333 Arbeiderpartiet vil:

- 334 - ha en nullvisjon for tap av matjord
- 335 - ha som mål å bli «plastfri kommune» i så stor grad som mulig
- 336 - organisere og støtte ryddeaksjoner, særlig for å fjerne plastavfall i strandsonen
- 337 - fase ut bruk av gummigranulater på kunstgressbaner
- 338 - rense Kolbotnvannet ordentlig
- 339 - lage en naturmangfoldsplan for Nordre Follo som skal gjøre det lettere å bevare biologisk mangfold
- 340 og bekjempe fremmede arter og planter
- 341 - innføre klimabudsjett for Nordre Follo kommune
- 342 - fortsette arbeidet mot matsvinn i kommunale virksomheter og bidra til matsvinnkampanje for
- 343 bedrifter og privathusholdninger.
- 344 - Opprette returpunkt for mat, som kan spises av andre
- 345 - sette sterke krav til at alunskiferen på Taraldrud skal fjernes
- 346 - at landbruket i Nordre Follo skal velge klimavennlige løsninger

- 347 - at Nordre Follo skal bruke forskningen fra miljøuniversitetet NMBU til å bli en mer klimavennlig
- 348 kommune
- 349 - at kommunens kjøretøy og verktøy i størst mulig grad skal være elektriske. Alle nye biler som
- 350 kommunen kjøper, bør være fossilfrie eller nullutslippskjøretøy
- 351 - kjøpe mer ting som stammer fra gjenvinning av avfall
- 352 - at vedlikehold at kommunens eiendom skal gjøres med klimavennlige og gjerne resirkulerte
- 353 materialer
- 354 - at kommunen skal kaste minst mulig. Ved nyanskaffelser, oppussing og vedlikehold skal man alltid
- 355 se hva som kan gjenbrukes andre steder
- 356 - kommunens egne nybygg skal i størst mulig grad skje i massivtre eller andre materialer med bedre
- 357 klimaprofil
- 358 - ved utlysning av anbud på nye byggeprosjekter skal miljø og bærekraft vektlegges
- 359 - nye offentlige bygg bør benytte solenergi
- 360 - ha «panteringer» på alle nye søppelbøtter, slik at ingen trenger å kaste panteflasker

361 Fritid og friluftsliv

- 362 Naturen i Nordre Follo byr på fantastiske muligheter. Nærhet til naturen er blant de viktigste
- 363 årsakene til at folk liker å bo i Nordre Follo. Naturen er viktig for folk og folkehelsen, enten det er
- 364 dypt inne i marka, i 100-metersskogen i nabolaget eller i parkområdene i sentrum.

365

366 Arbeiderpartiet vil:

- 367 - bevare 100-metersskogene slik at alle har tur- og fritidsmuligheter nær der du bor
- 368 - bruke dugnadsfondet og nabolagsmillionen til å utvikle friluftstilbudet i kommunen
- 369 - ferdigstille Møllerenga på Langhus som et allsidig friområde som er tilgjengelig for alle
- 370 - at Kolbotnvannet skal bli et viktig og attraktivt friluftsområde når det er ferdig renset
- 371 - respektere markagrensen
- 372 - fortsette med «BUA»-tilbudet i Ski og Kolbotn, som låner ut friluftsutstyr til innbyggerne
- 373 - at Østmarka nasjonalpark skal etableres
- 374 - rense Fosstjern, og utvikle det til en badeplass som er tilgjengelig for alle
- 375 - at informasjonen om de ulike friluftsmulighetene blir lettere å finne på nett, apper og fysiske skilter
- 376 - etablere flere friluftsplasser med for eksempel med stier, grillplass og benker som tilrettelagt for
- 377 funksjonshemmede
- 378 - sikre utbyggingen av lysløypen fra Ski til Hauketo gjennom Oppegård
- 379 - gjennomføre opprustingen av torget i Ski, slik at det blir et attraktivt byrom
- 380 - at hogsten i kommuneskogene skal være skånsom. Flathogst i turområder er uaktuelt

- 381 - hindre privatisering og sikre strandsonen i Oppegård ved aktivt vern av allemannsretten langs
- 382 Bunnefjordens kystlinje
- 383 - Etablere kyststi fra Svartskog brygge til Ingierstrand/langs hele Bunnefjorden
- 384 - at barn skal delta i fritidsaktiviteter, uavhengig av familiens økonomiske situasjon
- 385 - Grønliåsen må bevares som rekreasjonsområde
- 386 - Birdra til at utkikkstårnet/branntårnet på Grønliåsen realiseres.

387

388 Helse og omsorg

- 389 Alle skal få den hjelpen de trenger når de trenger den. Vi må legge vekt på god forebyggende helse
- 390 gjennom hele livet. Dette starter allerede i barnehagen og på skolen. Nordre Follo kommune skal
- 391 holde seg oppdatert på nye virkemidler og metoder, og skal være blant de beste i klassen på e-helse.
- 392 Helse- og velferdstjenester skal være et offentlig ansvar som ikke skal legges ut på anbud eller
- 393 overlates til markedskreftene.

394

395 Arbeiderpartiet vil

- 396 - Kjøpe plass til kommunale tjenester som for eksempel hjemmetjenesten i større
- 397 utbyggingsprosjekter
- 398
- 399 - si nei til privatisering
- 400 - beholde helsestasjonen på Langhus
- 401 - bygge flere omsorgsboliger
- 402 - gi familier med funksjonshemmede barn en god avlastningsordning
- 403 - sikre større forutsigbarhet og bedre tilgjengelighet i tilbudet til ungdom med psykiske og sosiale
- 404 problemer
- 405 - at kommunen skal jobbe aktivt for å gjøre Nordre Follo til en voldtekstfri sone og samarbeider med
- 406 alle naturlige samarbeidspartnere, som skoler, ungdomsklubber, idrettslag, drosjer, politiet,
- 407 utelivsnæringen, krisesenter og Natteravnene
- 408 - at barnetrygd ikke skal være en del av beregningsgrunnlaget for sosialhjelp
- 409 - jobbe målrettet for å hindre og straffe vold i nære relasjoner
- 410 - ta imot de flykningene som staten ber oss om å ta imot
- 411 - gi gratis internett til familier som mottar sosialhjelp
- 412 - et godt døgnlegevakttilbud med røntgentjenester, og legge til rette for døgnåpent apotek
- 413 - At beboere i institusjon skal ha reell medbestemmelse i egen hverdag
- 414 - ha et godt palliativt tilbud i Follo, som tilbyr lindrende behandling til kreftpasienter og andre
- 415 pasienter med alvorlig livsbegrensende sykdom i Follo

416 - ha en bedre beredskap for de som går igjennom plutselige endringer (at man bli sendt hjem fra
417 fødsel, fengsel, samlivsbrudd osv)

418 - vedta og gjennomføre en kommunal handlingsplan mot seksuell trakassering

419

420 Økonomi

421 Etter seks år med mørkeblå regjering er kommuneøkonomien stram. Med varslede renteøkninger
422 kan den bli enda strammere. Samtidig er folks forventninger til kommunale tjenester høye. Nordre
423 Follo kommune må derfor jobbe hardt for å opprettholde nivået på kommunale tjenester. Vi mener
424 vi skal kunne klare dette uten å innføre eiendomsskatt i denne perioden.

425 Arbeiderpartiet vil:

426 - vedta budsjetter som gir en bærekraftig økonomi for kommunen

427 - bruke mindre penger på konsulenter

428 - at kommunens eiendeler skal vedlikeholdes jevnlig slik at vi slipper de dyre regninger som kommer
429 ved stort vedlikeholdsetterslep

430 - innføre et fond for snørydding som kan ta unna for ekstra tøffe vintre

431 - ikke gå inn for eiendomsskatt i denne perioden

432

433 Kultur

434 Kulturopplevelser gir livene våre innhold og binder oss sammen som mennesker. Kulturen er med på
435 å bryte ned barrierer og skaper nye og sterkere fellesskap. Kultur bidrar også til næringsutvikling og
436 arbeidsplasser. Nordre Follo skal være en ledende kulturkommune, der alle skal få tilgang til
437 kulturtilbud, enten som utøvere, organisatorer eller tilskuere.

438 Arbeiderpartiet vil:

439 - stille krav om at arrangementer som kommunen støtter økonomisk skal tilby gratis adgang til
440 familier med vanskeligstilt økonomi

441 - stille krav om at utgivelser som kommunen støtter skal gjøres digitalt tilgjengelig via kommunens
442 nettsider eller biblioteket etter noe tid

443 - bruke bibliotekene som møteplass for kulturtilbud

444 - styrke kulturskolen med plass til flere elever og lengre timer

445 - prioriterer lokale kunstnere eller kunst med lokal identitet ved offentlig utsmykking

446 - gi kunstnere tilgang på rimelige lokaler i kommunen

447 - at dårlig familieøkonomi ikke skal skape et kulturelt klasseskille, ved å gjøre kulturtilbud tilgjengelig
448 for alle

449 - ruste opp Kråkstad kulturhus

450 - bygge ut kirkestuen på Siggerud, og sikre at det kan bli en møteplass for hele tettstedet

- 451 - bygge nye torg og offentlige uteplasser, slik at det er plass til kulturtiltak
- 452 - at kommunens kulturtilbud skal bli en god arena for integrering
- 453 - ha billige lokaler for utleie til barnebursdager og andre lignende familiearrangementer

454 Idrett

455 I Nordre Follo kommune skal vi satse mer på breddeidretten enn eliteidretten. Hos oss skal alle
456 kunne få muligheten til å drive med idrett og mosjon.

457

458 Arbeiderpartiet vil:

- 459 - fortsette å bygge ut hallkapasitet og banekapasitet i dialog med idretten og sikre en balanse
- 460 mellom de store idrettene og småidrettene
- 461 - at alle barn skal kunne drive med idrett, selv om familien har dårlig råd
- 462 - etablere kunstisflater på Langhus
- 463 - bevare skateparkene og ballbingene og alle de andre tilbudene som gjør det mulig å drive med
- 464 uorganisert idrett
- 465 - bevare og videreutvikle lysløypetilbudet på Langhus
- 466 - bruke idretten mer til integrering og legge det bedre til rettet for å hjelpe de med
- 467 minoritetsbakgrunn
- 468 - ha gratis bane- og halleie for barne- og ungdomsidretten
- 469 - ferdigstille det nye 50-metersbassenget på Langhus
- 470 - Etablere svømmeanlegg i Kolbotn sentrum med utebasseng

471

472 Nordre Follo Arbeiderparti vil jobbe for:

473 Det er ikke alt en kommune får bestemme, men gjennom høringer, møter og dialog med andre deler
474 av myndighetene kan vi prøve å påvirke dem til å ta de rette avgjørelsene for Nordre Follo.

475

476 Arbeiderpartiet vil jobbe for:

- 477 - at fylket bør etablere et bedre kollektivtilbud i Nordre Follo, slik at det blir lettere å bevege seg
- 478 internt i kommunen
- 479 - at den nye kommunen får tilført nye oppgaver, for eksempel ansvaret (og budsjettmidlene) til å
- 480 brøyte snø på de fylkeskommunale veiene i kommunen
- 481 - bedre kollektivtrafikktilbud til og fra Siggerud (Siggerud)
- 482 - at det nye vendesporet som planlegges for tog, legges før Ås eller Vestby stasjoner, og at NSBs linje
- 483 L2 og L2x utvides til Ås eller Vestby. Dette vil skape et mye bedre felles bolig- og arbeidsmarked i
- 484 Folloregionen

- 485 - at det blir satt begrensinger på småveiene som i dag er sterkt utsatt for tungtransport. Dette
- 486 gjelder særlig Siggerud
- 487 - at Ruter etablerer leskur og sanntidssystemer på alle bussholdeplasser, samt flere sykkelstativer
- 488 ved store holdeplasser.
- 489 - at Nordre Follo får et aktivt dyrepoliti
- 490 - at nærpelitireformen blir fulgt opp med nok budsjettmidler til at vi kan ha flere politipatruljer ute
- 491 blant folk og at politiet har nok ressurser til å svare på telefonen
- 492 - universell utforming og heis på nye Kolbotn stasjon
- 493 - kvartersruter på Linje L2 på dagens Østfoldbanen når Follobanen står ferdig
- 494 - bedre løsninger for godstrafikken på Østfoldbanen, slik at støyforurensning i boligområdene
- 495 reduseres
- 496 - at det må saltes mindre på fylkesveiene og europaveiene, og at det må finnes et mer miljøvennlig
- 497 alternativ til saltingen
- 498 - at bemanningsnormen i barnehagene blir fulgt opp med penger over statsbudsjettet
- 499 - at politihøgskolen lokaliseres i eller nært Nordre Follo
- 500 - et mer sentralt sykehusstilbud enn A-hus for befolkningen i Follo